

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	10Sžr/127/2012
Identifikačné číslo spisu:	4011200880
Dátum vydania rozhodnutia:	21.08.2013
Meno a priezvisko:	JUDr. Zuzana Ďurišová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2013:4011200880.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Zuzany Ďurišovej a z členov JUDr. Jany Henčekovej, PhD. a JUDr. Petra Paludu v právnej veci žalobcu T. X., Q., zastúpeného JUDr. Bohuslavom Majchrákom advokátom, spol. s r.o., Nová Bystrica 850, proti žalovanému Správe katastra Nitra, Štefánikova tr. č. 69, 949 01 Nitra (predtým Katastrálnemu úradu v Nitre, Štefánikova tr. č. 69, Nitra), o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. Vö 10/2011-7/Br zo dňa 24. augusta 2011, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Nitre č. k. 11S/183/2011-51 zo dňa 12. júna 2012, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Nitre č. k. 11S/183/2011-51 zo dňa 12. júna 2012 **p o t v r d z u j e**.

Žalovaný j e p o v i n n ý zaplatiť žalobcovi na účet jeho právneho zástupcu 81,46 € náhrady trov odvolacieho konania z titulu trov právneho zastúpenia do 30 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

Odôvodnenie

I.

Rozhodnutím číslo: Vö 10/2011-7/Br zo dňa 24. augusta 2011 pôvodne žalovaný ako odvolací správny orgán zamietol odvolanie žalobcu a potvrdil odvolaním napadnuté rozhodnutie Správy katastra Nové Zámky zo dňa 8. apríla 2011 č. V 322/2011 o zastavení katastrálneho konania vo veci návrhu na vklad vlastníckeho práva do katastra nehnuteľností na základe Dohody o vyporiadaní bezpodielového spoluvlastníctva manželov uzavretej dňa 29. októbra 2010 medzi T. X. a G. X. ohľadom nehnuteľností vedených na liste vlastníctva č. XXXX v katastrálnom území Q., byt č. 3 na prvom poschodí bytového domu súp. č. 2498, vchod č. 16, ulica Q., k tomu prislúchajúci spoluvlastnícky podiel na spoločných častiach a spoločných zariadeniach bytového domu súp. č. 2498 na pozemku parc. č. registra „C“ 3860 a 3861 vo výške 7609/326452 a spoluvlastnícky podiel v rovnakej výške na pozemku parc. č. registra „C“ 3860 - zastavané plochy a nádvoria o výmere 301 m² a 3861 - zastavané plochy a nádvoria o výmere 302 m². Rozhodnutie o zastavení konania bolo vydané podľa § 31b písm. f/ zákona č. 162/1995 Z. z. o katastri nehnuteľností a o zápise vlastníckych a iných práv k nehnuteľnostiam v znení neskorších predpisov (ďalej len „katastrálny zákon“) s odôvodnením, že účastníci konania v určenej lehote

neodstránili všetky nedostatky dohody o vyporiadaní BSM, ktorá tvorila prílohu návrhu na vklad.

II.

Krajský súd v Nitre napadnutým rozsudkom na základe žaloby žalobcu, ktorou sa domáhal preskúmania zákonnosti tohto rozhodnutia žalovaného, zrušil rozhodnutie žalovaného zo dňa 24. augusta 2011 č. V 10/2011-7/Br podľa § 250j ods. 2 písm. a/ Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O.s.p.“), pretože vychádzalo z nesprávneho právneho posúdenia veci a vec mu vrátil na ďalšie konanie. V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že z obsahu administratívneho spisu žalovaného zistil, že žalovaný potvrdil rozhodnutie o zastavení konania o návrhu na vklad vlastníckeho práva do katastra nehnuteľností na základe Dohody o vyporiadaní bezpodielového spoluvlastníctva manželov zo dňa 29. októbra 2010 ohľadne vyššie špecifikovanej nehnuteľnosti uzavretej medzi žalobcom T. X. a bývalou manželkou G. X.. V čase jej uzavretia bolo manželstvo účastníkov zmluvy právoplatne rozvedené. Správa katastra nepovažovala za splnené podmienky na povolenie vkladu, keďže do zmluvy nebol doplnený údaj v zmysle § 5 ods. 1 písm. a/, c/ a g/ zákona č. 182/1993 Z. z. o vlastníctve bytov a nebytových priestorov (ďalej len „bytový zákon“), pričom ide o obligatórne náležitosti zmluvy o prevode vlastníctva bytu a zmluvy o prevode vlastníctva nebytového priestoru v dome. Účastníci tejto dohody však neboli nájomcami bytu, ako to predpokladá zákon o vlastníctve bytov, ale boli vlastníkami bytu a nebytových priestorov špecifikovaných v dohode. Preto bolo nesprávne a nezákonné požadovať od zmluvných strán vyhlásenie o pristúpení k zmluve o správe domu, pretože touto je už žalobca z titulu vlastníctva prevádzaného bytu viazaný jeho právnym predchodcom a zmluvou, ktorú uzatvoril nájomca pri prvom prevode bytu. Súd dospel k záveru, že žalovaný sa vo svojom rozhodnutí dôsledne nevyporiadal s námietkami žalobcu a nevysvetlil, prečo od účastníkov zmluvy žiada v roku 2009 predloženie novej zmluvy o pristúpení k zmluve o výkone správy.

O trovách konania súd rozhodol podľa § 250k ods. 1 O.s.p. tak, že úspešnému žalobcovi priznal ich náhradu v celkovej výške 452,68 €.

III.

Proti tomuto rozsudku krajského súdu podal žalovaný včas odvolanie z dôvodu, že rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Namietal tvrdenie súdu, že na prevodcov, ktorí už sú vlastníkami prevádzanej nehnuteľnosti, sa na nasledujúci právny úkon vzťahuje Občiansky zákonník, preto správny orgán nesprávne posudzoval náležitosti dohody o vyporiadaní bezpodielového spoluvlastníctva manželov podľa bytového zákona. Poukázal na ustanovenie § 28 katastrálneho zákona s tým, že z neho nevyplýva, že správa katastra nemá posudzovať zmluvu o prevode vlastníctva bytu (ktorou je aj dohoda o vyporiadaní bezpodielového spoluvlastníctva manželov) podľa bytového zákona, ale len podľa Občianskeho zákonníka. Ustanovenie § 5 bytového zákona taxatívne uvádza náležitosti zmluvy o prevode vlastníctva bytu alebo nebytového priestoru v dome, ktoré sa vzťahujú na všetky zmluvy, nielen na prvý prevod vlastníctva bytu. Preto bol správny postup správnych orgánov, pokiaľ požadovali doplnenie chýbajúcich náležitostí podľa § 5 ods. 1 písm. a/, c/ a g/ bytového zákona. Z rozhodnutia krajského súdu navyše nie je zrejmé, prečo sa zaoberal iba náležitosťou podľa písm. g/, a nie aj s ostatnými vytknutými nedostatkami. Krajský súd išiel tiež nad rámec žaloby, pretože žalobca nenamietal, že na predmetnú dohodu sa nevzťahuje bytový zákon, namietal iba, že pri takomto prevode právna úprava poskytuje určité úľavy. Poukázal na rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 2 Sžo 60/2009 zo dňa 16. decembra 2009 a sp. zn. 2 Sžo 142/2007 zo dňa 25. júna 2008 potvrdzujúce názor, že konanie o návrhu na vklad možno zastaviť podľa § 31b písm. f/ katastrálneho zákona aj v prípade, ak v určenej lehote neboli odstránené nedostatky návrhu (alebo jeho príloh) na vklad. V závere namietal výšku priznanej náhrady trov konania, pretože má za to, že súd nemal žalobcovi priznať ich plnú náhradu, nakoľko žalobca nemal čo do žalobných dôvodov plný úspech (žalobca žiadal zrušenie oboch rozhodnutí správnych orgánov, pričom súd zrušil iba rozhodnutie žalovaného), čo považuje za dôvody hodné osobitného zreteľa na nepriznanie náhrady trov konania žalobcovi, a to aj s odkazom na rozhodnutie najvyššieho súdu sp. zn. 6 Sžo 32/2008 zo dňa 18. februára 2009, ako aj Nález Ústavného súdu SR II. ÚS 351/09-33 z 15. decembra 2009.

Vzhľadom na uvedené navrhol, aby odvolací súd odvolaním napadnuté rozhodnutie krajského súdu buď

zmenil tak, že žalobu zamietne a žalobcovi neprizná náhradu trov konania alebo aby ho zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie z dôvodu nesprávneho právneho posúdenia.

Žalobca vo vyjadrení k odvolaniu uviedol, že rozhodnutie považuje za vecne správne, žiada jeho potvrdenie a priznanie trov odvolacieho konania vo výške 81,46 € podľa vyčíslenia. Pripúšťa, že prvostupňový súd vec právne posúdil z iných právnych dôvodov, než uvádzal on a sám sa s nimi nemôže celkom stotožniť. Nesúhlasí však s tým, aby pre prípadné nesprávne právne posúdenie veci rozhodnutie bolo v merite veci zrušené. Nevidí dôvod, aby odvolací súd vo vlastnom rozhodnutí neuviedol správne právne posúdenie veci a aby nemohol akceptovať žalobcom uvedené právne posúdenie veci majúce na zreteli, aby nebolo zmarené to, že žalobca sa už v prvostupňovom konaní domohol účinnej ochrany vydaním spravodlivého rozhodnutia súdom. Zotrváva na žalobných dôvodoch, najmä na tvrdení, že išlo o prílišný formalistický výklad ustanovení Katastrálneho zákona bez ohľadu na povinnosť žalovaného konať len v súlade so zákonom a tak, aby nebolo porušené právo účastníka konania, pričom je vždy potrebné sledovať účel zákona. Rozhodnutie žalovaného treba považovať za arbitrárne a teda také, ktoré vytvára neprimeraný a nedôvodný zásah do práv občana ako účastníka katastrálneho konania.

IV.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O.s.p.) preskúmal rozsudok krajského súdu, rozhodnutie žalovaného ako aj konanie, ktoré jeho vydaniu predchádzalo, pričom napadnuté rozhodnutie žalovaného skúmal najmä z toho pohľadu, či sa krajský súd vysporiadal so všetkými námietkami žalobcu uvedenými v žalobe a či z takto vymedzeného rozsahu správne posúdil zákonnosť a správnosť napadnutého rozhodnutia žalovaného a po zistení, že odvolanie bolo podané oprávnenou osobou v zákonnej lehote (§ 204 ods. 1 O.s.p.) a ide o rozsudok, proti ktorému je podanie odvolania prípustné (§ 202 v spojení s § 250s O.s.p.) vec prejednal, pričom senát odvolacieho súdu jednomyselne dospel k záveru, že odvolaniu nemožno priznať úspech. Rozhodol bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa ustanovenia § 250ja ods. 2 O.s.p. s tým, že deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne päť dní vopred na úradnej tabuli súdu a na internetovej stránke Najvyššieho súdu SR www.nsud.sk. Rozsudok bol verejne vyhlásený dňa 21. augusta 2013 (§ 156 ods. 1 a ods. 3 OSP).

Na základe § 1 písm. h/ zákona č. 345/2012 Z. z. o niektorých opatreniach v miestnej štátnej správe a o zmene a doplnení niektorých zákonov sa s účinnosťou od januára 2013 zrušili katastrálne úrady. V zmysle ustanovenia § 7 tohto zákona pôsobnosť katastrálnych úradov ustanovená osobitnými predpismi prešla na správy katastra v sídlach krajov. Právnym nástupcom v tejto veci sa stala Správa katastra Nitra, s ktorým bude ďalej konané. Pod všeobecným označením žalovaný je potom nutné rozumieť tak pôvodný správny orgán ako aj jeho právneho nástupcu podľa toho, ktorého sa text odôvodnenia týka.

Podľa § 31a písm. c/ katastrálneho zákona, konanie o návrhu na vklad sa preruší, ak bol účastník konania vyzvaný, aby určenej lehote predložil verejnú listinu alebo inú listinu, ktorá potvrdzuje právo k nehnuteľnosti, alebo aby odstránil nedostatky návrhu, prípadne jeho príloh.

Podľa § 31b ods. 1 písm. f/ katastrálneho zákona, konanie o návrhu na vklad sa zastaví, ak účastník konania v určenej lehote neodstránil nedostatky návrhu na vklad, prípadne jeho príloh.

Podľa § 5 ods. 1 zákona č. 182/1993 Z. z. o vlastníctve bytov a nebytových priestorov v znení neskorších predpisov (bytový zákon), zmluva o prevode vlastníctva bytu a zmluva o prevode vlastníctva nebytového priestoru v dome musí byť písomná a okrem všeobecných náležitostí 9) musí obsahovať

- a/ popis bytu alebo nebytového priestoru v dome a príslušenstva bytu, 5) vymedzenie polohy bytu alebo nebytového priestoru v dome označením čísla bytu, čísla vchodu a opisom nebytového priestoru, určenie rozsahu podlahovej plochy a vybavenia bytu a nebytového priestoru v dome,
- c/ určenie a popis spoločných častí domu, spoločných zariadení domu, príslušenstva a príslušenstva pozemku a prípadné určenie, ktoré spoločné časti domu a spoločné zariadenia domu, časti príslušenstva a príslušenstva pozemku užívajú len niektorí vlastníci bytov a niektorí vlastníci nebytových priestorov,

g/ vyhlásenie nadobúdateľa bytu alebo nebytového priestoru v dome o pristúpení k zmluve o spoločenstve vlastníkov alebo k zmluve o výkone správy.

Predmetom odvolacieho konania v preskúmvanej veci bol rozsudok krajského súdu, ktorým zrušil rozhodnutie žalovaného zo dňa 24. augusta 2011 č. Vo 10/201 I-7/Br podľa § 250j ods. 2 písm. a/ O.s.p. s odôvodnením, že vychádzalo z nesprávneho právneho posúdenia veci a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Rozhodol tak v konaní o žalobe, ktorou sa žalobca domáhal zrušenia rozhodnutia žalovaného, ktorým potvrdil rozhodnutie prvostupňového správneho orgánu o zastavení vkladového konania podľa § 31b písm. f/ katastrálneho zákona. Odvolací súd preto preskúmal rozsudok súdu prvého stupňa ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, pričom v rámci odvolacieho konania skúmal aj napadnuté rozhodnutie žalovaného v spojení s rozhodnutím správneho orgánu prvého stupňa, najmä z toho pohľadu, či sa súd prvého stupňa vysporiadal so všetkými námietkami uvedenými v žalobe a z takto vymedzeného rozsahu či správne posúdil zákonnosť a správnosť napadnutého rozhodnutia žalovaného správneho orgánu.

Ako vyplýva z obsahu spisu, súčasťou ktorého je aj spis administratívny, Správa katastra Nové Zámky ako prvostupňový správny orgán rozhodnutím číslo: V 322/11 zo dňa 25. februára 2011 prerušila konanie o návrhu na vklad práva do katastra nehnuteľnosti vo veci účastníkov Dohody o vyporiadaní bezpodielového spoluvlastníctva manželov T. X. (žalobcu) a jeho bývalej manželky G. X. s odôvodnením, že po preskúmaní obsahu podania zistila tieto nedostatky:

1. Do zmluvy je potrebné doplniť údaje v zmysle ustanovenia § 5 odsek 1 písmeno a/, c/ ,g/ zákona č. 182/1993 Z. z.(dodatkom ku zmluve),
2. Rozsudok súdu zo dňa 22. júna 2010 je potrebné opatriť pečiatkou právoplatnosti.

Na odstránenie uvedených nedostatkov určila lehotu 30 dní odo dňa doručenia tohto rozhodnutia s poučením, že inak bude konanie o povolení vkladu zastavené podľa ustanovenia § 31b písm. f/ zákona č.162/1995 Z.z. Následne rozhodnutím číslo: V 322/11 zo dňa 8. apríla 2011 katastrálne konanie o návrhu na vklad vlastníckeho práva zastavila s odôvodnením, že v lehote uvedenej v rozhodnutí o prerušení katastrálneho konania neboli odstránené všetky nedostatky katastrálneho konania. I keď správa katastra rozhodla o zastavení konania podľa ustanovení katastrálneho konania, aj v katastrálnom konaní sa postupuje podľa všeobecných predpisov o správnom konaní (t. j. podľa zákona č. 71/1967 Zb. v znení neskorších predpisov), pokiaľ zákon neustanovuje inak. To znamená, že aj náležitosti rozhodnutia o zastavení konania musia zodpovedať požiadavkám § 47 správneho poriadku, podľa ktorého má správny orgán v odôvodnení svojho rozhodnutia o. i. uviesť, ako sa vyrovnal s návrhmi a námietkami účastníkov konania a s ich vyjadreniami k podkladom rozhodnutia. Túto zákonnú úpravu správny orgán nerešpektoval, pretože vo svojom rozhodnutí bližšie nekonkretizoval, ktoré z vytknutých nedostatkov považoval za odstránené a ktoré nie, a to napriek podaniu žalobcu, ktorý výzvu na odstránenie nedostatkov nepovažoval v celom rozsahu za opodstatnenú a svoje stanovisko aj riadne zdôvodnil, čím je jeho rozhodnutie nepreskúmateľné pre nedostatok dôvodov. Napriek tomu žalovaný ako odvolací správny orgán na odvolanie žalobcu jeho odvolanie zamietol a potvrdil odvolaním napadnuté rozhodnutie. Stotožnil sa so záverom, že správou katastra vytknutý nedostatok konania o návrhu na vklad spočívajúci v absencii vymedzených údajov v dohode o vyporiadaní bezpodielového spoluvlastníctva manželov nebol účastníkmi konania v dostatočne poskytnutej lehote odstránený stanoveným spôsobom (dodatkom k dohode o vyporiadaní BSM), čím boli splnené podmienky na zastavenie konania podľa § 31b písm. f/ katastrálneho zákona. K námietke žalobcu, že dohoda o vyporiadaní BSM nemusí obsahovať všetky náležitosti vyžadované bytovým zákonom, nakoľko nedochádza k zmene podielu evidovaného v katastri nehnuteľností a tento sa vyporiadava a nie prevádza iba uviedol, že k zmene vlastníckeho podielu dochádza a pri zápise vkladu treba postupovať podľa § 31 ods. 1 katastrálneho zákona.

Odvolací súd v tejto súvislosti akceptuje odvoláciu námietku žalovaného, že krajský súd nerešpektoval rozsah žalobných dôvodov, pretože žalobca nenamietal použitie nesprávnej právnej normy, ale jej nesprávny výklad a nestotožňuje sa ani s právnym názorom krajského súdu, že nemal byť aplikovaný bytový zákon. Súhlasí však s obranou žalobcu, že ustanovenia tohto zákona mali byť použité v súlade s jeho zmyslom a s prihliadnutím na skutočnosť, že nešlo o zmluvu o prevode vlastníctva bytu a nebytového priestoru v dome, kedy vlastní bytu a jeho nový nadobúdateľ sú rozdielne osoby, ale v tomto prípade nadobúdateľom bytu sa stáva jeho bezpodielový spoluvlastník a z tohto pohľadu bolo potrebné prehodnotiť aj požiadavky na náležitosti uzavretej dohody o vyporiadaní bezpodielového

spoluvlastníctva manželov. Za takejto situácie požadovať vyhlásenie nadobúdateľa bytu alebo nebytového priestoru v dome o pristúpení k zmluve o spoločenstve vlastníkov alebo k zmluve o výkone správy, čo už musel žalobca urobiť ako nadobúdateľ pri predchádzajúcom prevode, považuje aj odvolací súd za neprípustný arbitrárny prístup zo strany správneho orgánu. Odvolací súd má tiež za to, že v rozhodnutí o prerušení konania nestačí vytýkané nedostatky určiť len odkazom na právny predpis, ale treba ich konkrétne uviesť, tým skôr, že nie všetky údaje uvedené v ustanovení § 5 ods. 1 písm. a/ a c/ v dohode chýbali. Odvolací súd v tejto súvislosti považuje za relevantný odkaz žalobcu na nález Ústavného súdu SR sp. zn. III. ÚS 341/07, ktorý vyslovil, že „Viazanosť štátnych orgánov zákonom v zmysle čl. 2 ods. 2 ústavy totiž neznamená výlučnú a bezpodmienečnú nevyhnutnosť doslovného gramatického výkladu aplikovaných zákonných ustanovení. Ustanovenie čl. 2 ods. 2 ústavy nepredstavuje iba viazanosť štátnych orgánov textom, ale aj zmyslom a účelom zákona.“ Preto sa odvolací súd stotožnil so záverom krajského súdu, že rozhodnutie žalovaného, ktorým potvrdil rozhodnutie správy katastra o zastavení konania o návrhu na vklad vlastníckeho práva nebolo vydané v súlade so zákonom a vychádzalo z nesprávneho právneho posúdenia.

Ako nedôvodnú vyhodnotil odvolací súd odvolaciu námietku, že súd nemal priznať žalobcovi plnú náhradu trov konania z dôvodu, že žalobca nemal čo do žalobných dôvodov plný úspech (keďže žiadal zrušenie oboch rozhodnutí správnych orgánov, ale súd zrušil iba rozhodnutie žalovaného), čo považoval za dôvod hodný osobitného zreteľa v zmysle § 250k ods. 1 O.s.p. Napriek tomu, že krajský súd rozhodol iba o zrušení rozhodnutia žalovaného, obe správne rozhodnutia boli vyhodnotené ako nezákonné s tým, že nápravu vo vzťahu k rozhodnutiu správy katastra má zjednať žalovaný.

Vzhľadom na uvedené preto odvolací súd napadnutý rozsudok krajského súdu potvrdil podľa § 219 ods. 1 v spojení s § 250ja ods. 3 O.s.p. ako vo výroku vecne správny.

O trovách odvolacieho konania rozhodol Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa ustanovenia § 250k ods. 1 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. a § 246c ods. 1 vety prvej O.s.p. tak, že žalobcovi, ktorý mal v konaní úspech, priznal náhradu trov odvolacieho konania z titulu trov právneho zastúpenia v uplatnenej výške 81,46 € podľa pripojeného vyčíslenia, pozostávajúcu z odmeny za jeden úkon právnej služby, režijného paušálu a 20% DPH podľa § 11 ods. 4, § 16 ods. 3 a § 18 ods. 3 vyhlášky č. 655/2004 Z.z., ktorú je žalovaný povinný v lehote do 30 dní od právoplatnosti tohto rozsudku zaplatiť na účet právneho zástupcu žalobcu.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku n i e j e prípustný opravný prostriedok.